

Posudek školitelky bakalářské práce Lukáše Tomáška Časopis Vlajka: Metody, prostředky, cíle

Práce Lukáše Tomáška o časopisu Vlajka vznikla z vlastního studentova velkého zájmu o tuto problematiku. Za cíl své bakalářské práce si zvolil popsat v rámci časopisu „jak“ a „co“ a „k čemu“ je zde využívána literatura. Ta slouží jako brána k pochopení časopisu jako celku. Práce je výhodně a zdůvodněně soustředěna na dění v časopise do roku 1939.

Časopis Vlajka na počátku práce představen v historického kontextu, který ozřejmuje jeho roli v českém fašistickém hnutí. Lukáš Tomášek v této části dobře pracuje se sekundární historickou literaturou, kterou dobře zná a je schopen si s ní dobře poradit. I díky této dobré práci je si vědom, že problematičtější téma nelze popisovat slepě, s již předem připravenými šablonami. Práce tak nemůže být kompilační a vyžaduje mimo jiné i zamyšlení se na funkci literatury v takovémto typu časopisu, který má primárně zcela jiné než estetické cíle.

V další části Lukáš Tomášek sleduje význam některých klíčových osobností jako byl František Mareš včetně jeho vztahu k T.G. Masarykovi. S osobností Františka Mareše a potažmo TGM je propojena jedna z centrální otázek týkající se literatury a zároveň pojetí dějin – tedy problematika rukopisného sporu a celkového hodnocení minulosti a konstruování tradice. S nimi jsou propojeny analýzy významu autorů jako A. Jirásek a K. H. Borovský a Jaroslava Vrchlického a další osobnosti 19. století. Vždy, jak ukazuje Tomášek, se vrací problém národního hrdinství českého patosu – tedy vystupňovaného romantického nacionalismu.

Druhou nedílnou součástí zájmu Vlajky je nutně přítomnost a stopování těch osobností, které jsou jí ideově blízké jako Viktor Dyk a František Zavřel. Aféra okolo románu Františka Zavřela *Fortinbras*, kterou dobře zachycuje i za pomoci nové monografie Eduarda Bourgeta se dovoluje vstoupit Tomášekovi do polemických sporů počátku třicátých let. I zde pochopitelně nejde o jen o literaturu ale hlavně o soudobou politiku a celkovou kritiku prvorepublikové společnosti. (Mne osobně by zajímala jedna rovina, která není v příliš často v českých pracích věnovaných fašismu tématizována, tou je specifická oslava maskulinity v jak v tomto románu, tak v těchto debatách vůbec – jedna u tohoto románu s harmonických nahým mužským tělem k tomu tak nějak vybízí.) V těchto souvislostech se pak nahlíží i polemika s avantgardou.

Poslední část je věnována ideologickým kontextům hodnocení literatury v časopisu – tedy židovství a bolševismu. Tyto části do debat o literatuře ve Vlajce patří, byť by mohly být více včleněny do samotných analýz debat a polemik.

Práci doplňují docela pozoruhodné bibliografické přehledy kratičkových recenzí, které se ve Vlajce objevily. Přinášejí další úhel pohledu, který je cenný.

Pro závěrečné hodnocení je třeba doplnit, že je práce dobře koncipovaná, promyšlená, samostatná a objevná. Bylo by jistě možno ji učinit ještě více kompaktní a argumentačně provázanou. Přesto hodnotím práci výborně.

Libuše Heczková